

gangspunkt i den aktuelle anvendelse af de forurenede arealer eller en allerede godkendt ændring af arealanvendelsen. For så vidt angår en miljøska- de på jord indeholder direktivet altså ikke i alle tilfælde et krav om, at de afhjælpende foranstaltninger medfører genopretning til hidtidig tilstand. Direktivets krav til de afhjælpende foranstaltninger er således lempeligere end kravene efter dansk ret. I lovforslaget er gældende dansk rets krav til afhjælpende foranstaltninger fastholdt, således at udgangspunktet fortsat er, at foranstaltningerne skal medføre en genopretning af den hidtidige tilstand, jf. forslaget § 23, stk. 2. Dette skal gælde uanset de forurenede arealers lovlige, eksisterende eller allerede godkendte fremtidige anvendelse.

2.4.2.2. *Afhjælpende foranstaltninger i forhold til en miljøska- de på vandmiljøet og på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder*

Miljøansvarsdirektivets krav til afhjælpning af disse skader er mere vidtgående end dansk rets hidtil gældende krav til afhjælpning. Det foreliggende lovforslag er i overensstemmelse med direktivets krav til fastsættelse af de afhjælpende foranstaltninger i forhold til miljøska- der på vand og på beskyttede arter og områder. Dette følger af lovforslagets § 23, stk. 1 og de regler der vil blive udstedt i medfør af den foreslåede § 14, stk. 3, som skal gennemføre miljøansvarsdirektivets bilag 2, afsnittene 1 og 1.1-1.3.3.

Det skal understreges, at disse nye og mere omfattende krav til de afhjælpende foranstaltninger i forhold til skader på vandmiljøet og på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder alene skal gælde ved afhjælpning af skader, der er omfattet af denne lov. Det vil sige, hvor der er truffet afgørelse om, at der er en miljøska- de på vandmiljøet eller beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, og hvem der er ansvarlig for skaden. Alle andre skader på disse naturressourcer og på natur og miljø i det hele taget skal afhjælpes som efter hidtil gældende regler i de relevante love og praksis.

Efter miljøansvarsdirektivets krav skal de afhjælpende foranstaltninger i forhold til miljøska- der på vandmiljøet og på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder bestå i primære, supplerende og kompenserende foranstaltninger, der skal sikre, at de skadede naturressourcer føres tilbage til deres hidtidige tilstand, jf. direktivets artikel 6 og artikel 7, jf. bilag II, afsnittene 1 og 1.1. – 1.3.3. og lovforslagets § 22, stk. 1.

Primære afhjælpende foranstaltninger

Formålet med de primære afhjælpende foranstaltninger er at genoprette de skadede naturressourcer og deres udnyttelsesmuligheder, det vil sige at føre dem tilbage til eller mod deres hidtidige tilstand. Mulige foranstaltninger, der kan føre naturressourcerne tilbage til eller mod deres hidtidige tilstand skal altid overvejes. Det kan være foranstaltninger, der muliggør en naturlig genopretning af ressourcen og foranstaltninger, der forcerer en sådan genopretning.

Primære foranstaltninger kan således omfatte, at en forurening eller en anden skadelig påvirkning, f.eks. en opstemning af vand, fjernes, sådan at en skadet ressource kan retablere sin økologiske balance igen. Disse foranstaltninger kan også omfatte, at der genplantes træer eller udsættes ny fiskeyngel for at fremskynde retablering af et skovområde eller den økologiske balance i en sø. Primære foranstaltninger foretages således på den skadede lokalitet eller i direkte tilknytning til den skadede lokalitet.

Hidtidig tilstand

Hidtidig tilstand er i miljøansvarsdirektivets definition som »den tilstand, naturressourcerne og disses udnyttelsesmuligheder ville have befundet sig i på det tidspunkt, hvor skaden indtræffer, hvis miljøska- den ikke var indtruffet. Den hidtidige tilstand bedømmes på grundlag af de bedste foreliggende oplysninger.« Ved den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets er det lagt til grund, at hidtidig tilstand er den tilstand, som naturressourcen havde, umiddelbart før skaden indtraf. Det indebærer, at der ved fastlæggelse af den hidtidige tilstand som mål for de afhjælpende foranstaltninger skal tages udgangspunkt i den bedst mulige beskrivelse af den faktiske tilstand, men at der ikke samtidig forudsættes en analyse af naturressourcens sandsynlige udvikling i positiv eller negativ retning. Dette betyder, at der i dansk ret fastholdes en såkaldt »statisk tolkning« af begrebet »hidtidig tilstand«, modsat en »dynamisk fortolkning«, hvor begrebet ikke alene omfatter naturressourcens faktiske tilstand, men også ressourcens udviklingspotentiale, og hvor der skal tages højde for dette udviklingspotentiale i forbindelse med fastsættelse af de afhjælpende foranstaltninger.

De basisanalyser, der skal ligge til grund for vand- og Natura 2000-planlægningen efter miljømålsloven vil i vidt omfang indeholde de data, der skal anvendes til at fastlægge ressourcens hidtidige tilstand og dermed målet for de afhjælpende foranstaltninger. Det bemærkes, at særligt for så vidt angår vand eksisterer der allerede i dag et omfattende datamateriale fra de